

Source sheet for TGS #9 "The Interdependence of Prophecy and Idolatry"

- (1) לא הגלה הקדוש ברוך הוא את ישראל לבין האומות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים (פסחים פז:)
- (2) וְאֶל-יִאמֶר בֶּן-הַנֶּכֶד, הַנִּלְוָה אֶל יי לֵאמֹר, הַבְּדֵל יַבְדִּילֵנִי יי, מֵעַל עַמּוֹ ... כִּי בֵיתִי, בֵּית-תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל-הָעַמִּים. (ישעיה נו)
- (3) וְנָלוּ גוֹיִם רַבִּים אֶל-יי בַּיּוֹם הַהוּא, וְהָיוּ לִי לְעָם; וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכָם (זכריה ב)
- (4) עד כאן היו הנביאים מתנבאים ברוח הקודש, מכאן ואילך הט אזנך ושמע דברי חכמים (סדר עולם פרק ל)
- (5) פירוש, משהרגו את היצר הרע בטלה הנבואה (פירוש הגר"א שם)
- (6) זה ענין רחב צריך ביאור במושכל ואכמ"ל (משך חכמה במדבר יא יז)
- (7) משמתו נביאים האחרונים חגי זכריה ומלאכי נסתלקה רוח הקודש מישראל (סנהדרין יא.)
- (8) ונביאים מסרוה לחזו"מ, וחזו"מ מסרוה לאנשי כנסת הגדולה (אבות דרבי נתן פ"א)
- (9) ואין רוח הקודש בעולם להיות נביאים בעולם בבית שני, מפני שבבית שני נשחט יצר עבודה זרה, וכשהיו אותות נביאי הבעל אם לא היו נביאי ה' עושים היו נהפכים לעבודה זרה, וכשנשחט יצר הרע של עבודה זרה כבר לא היו צריכים לנביא (ספר חסידים סימן תקמד)
- (10) כפי המעלה והשלימות שיש לאדם כך יש לעומתו חסרון כנגדו ממש כפי ערכו, והוא כדרך שכתוב בסוכה נב ע"א כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו, וכפי גדלות החכמה כך יש גדלות שטות. ובהיות יצרא דעבודה זרה שליט, היינו להיות אור הנבואה נגלה אז להיות רואה בעין מראות אלקים, מזה נמשך יצר הרע לעשות אלקים אחרים הנגלים לעין. ולכן אמרו ביומא סט ע"ב דכשבטלוהו אנשי כנסת הגדולה אמרו לא איהו בעינן ולא אגריה בעינן, פירוש אגריה השלימות הנמשך ממנו, כי מעת שנעקר יצרא דעבודה זרה נסתלקה נבואה מישראל, כי כאשר אין חסרון בזה אין שלימות להיות הכרת הנוכח דאלקי אמת לעין רק בהעלם כטעם חכם עדיף מנביא שהוא עלידי רוח הקודש עיין שם ברמב"ן בבבא בתרא יב א ... והוא מצד ההעלם (רסיסי לילה סימן יג)
- (11) וְיַדְעֵתָ אֶת יי; אֵין אֶמֶת וְאֵין חֶסֶד וְאֵין יְדַעַת אֱלֹקִים בְּאֶרֶץ ... נְדַמּוּ עַמִּי מִבְּלִי הַדְּעַת כִּי אֶתָּה הַדְּעַת מְאֹסָת; וְאֶת יי לֹא יָדְעוּ; וְנִדְעָה נִרְדְּפָה לְדַעַת אֶת יי; דַּעַת אֱלֹקִים מַעֲלוֹת; [הושע ב כב, ד א-ו, ה ד, ו ג, ו ו]
- כִּי מְלֹאָה הָאֶרֶץ יְדַעָה אֶת יי; [ישעיה יא ט]
- וְתַפְשִׁי הַתּוֹרָה לֹא יְדַעוּנִי; כִּי אֶוִּיל עַמִּי אוֹתִי לֹא יָדְעוּ; אֶתִּי לֹא יָדְעוּ נְאֻם יי ... מֵאַנּוּ דַּעַת אוֹתִי נְאֻם יי; הַשֶּׁכֶל יְנַדַּע אוֹתִי כִּי אֲנִי יי; וְעֵשָׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה ... הֲלוֹא הִיא הַדְּעַת אֶתִּי נְאֻם יי; וְנִתְּתִי לָהֶם לֵב לְדַעַת אֶתִּי כִּי אֲנִי יי; וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת רַעְהוּ וְאִישׁ אֶת אַחִיו

לאמר דעו את יי כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם נאם יי; [ירמיה ב ח, ד כב, ט ב-
ה, שם כג, כב טו-טז, כד ז, לא לג]
ואתה שלמה בני דע את אלהי אביך [דה"י א כח ט]:
יושמואל טרם ידע את יי [ש"א ג ז].

12) אם נא מצאתי חן בעיניך הודעני נא את דרכך ואדעך ... ויאמר הראני נא את כבודך ... ויאמר
אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם יי לפניך וחסתי את אשר אהו ורחמתי את אשר
ארחם: ויאמר לא תוכל לראת את פני כי לא יראני האדם וחי ... הנה מקום אתי ונצבת על
הצור ... וראית את אחרי ופני לא יראו (שמות פרקים לג-לד)

13) אמר ליה משה רבך אמר (שמות לג) כי לא יראני האדם וחי ואת אמרת (ישעיהו ו) ואראה את
ה' יושב על כסא רם ונשא?! ... מכל מקום קשו קראי אהדדי? ואראה את ה' – כדתניא "כל
הנביאים נסתכלו באספקלריא שאינה מאירה משה רבינו נסתכל באספקלריא המאירה"
(יבמות מט:)

14) ההוא דנחית קמיה דר' חנינא אמר הא-ל הגדול הגבור והנורא והאדיר והעוז והיראוי החזק
והאמיץ והודאי והנכבד המתין לו עד דסיים. כי סיים א"ל סיימתיהו לכולהו שבחי דמרך?
למה לי כולי האי? אן הני תלת דאמרינן אי לאו דאמרינהו משה רבינו באורייתא ואתו אנשי
כנסת הגדולה ותקנינהו בתפלה לא הוינן יכולין למימר להו ואת אמרת כולי האי ואזלת!!
(ברכות לג:)

15) וביד הנביאים אדמה (הושע יב)

16) זכרו תורת משה עבדי אשר צויתי אותו בחרב על-כל-ישראל חקים ומשפטים: הנה אנכי
שולח לכם את אליה הנביא וגוי' (סוף מלאכי)